

Uzasadnienie Rady: Stanowisko Rady (UE) nr 10/2020 w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937

(2020/C 333/02)

I. WPROWADZENIE

Dnia 8 marca 2018 r. Komisja przyjęła pakiet środków służących pogłębieniu unii rynków kapitałowych, wraz z towarzyszącym mu komunikatem „Dokończenie budowy unii rynków kapitałowych do roku 2019 – czas przyspieszyć realizację”. W skład wspomnianego pakietu wchodziły dwa następujące wnioski w ramach zwykłej procedury ustawodawczej:

- wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych, oraz
- wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych.

Parlament Europejski przyjął swoje stanowiska w pierwszym czytaniu na sesji plenarnej w dniu 27 marca 2019 r.

Jeżeli chodzi o Radę, Grupa Robocza ds. Usług Finansowych przeanalizowała oba wnioski na kilku posiedzeniach podczas różnych prezydencji. W dniu 26 czerwca 2019 r. Komitet Stałych Przedstawicieli wydał mandat do negocjacji porozumienia z Parlamentem w sprawie tych wniosków.

Dnia 18 grudnia 2019 r. osiągnięto z Parlamentem Europejskim porozumienie w sprawie tekstów kompromisowych rozporządzenia i dyrektywy, z zastrzeżeniem przeglądu o charakterze technicznym i weryfikacji prawno-językowej.

Dnia 7 maja 2020 r. i w następstwie ukończenia przeglądu o charakterze technicznym Komisja Gospodarcza i Monetarna Parlamentu Europejskiego zatwierdziła teksty kompromisowe. W dniu 12 maja 2020 r. przewodnicząca tej komisji podpisała pismo do prezydencji Rady, w którym stwierdziła, że jeżeli Rada przyjmie zmienione technicznie teksty kompromisowe (w tym wszelkie niezbędne zmiany prawno-językowe) jako swoje stanowiska w pierwszym czytaniu, zaleci ona na sesji plenarnej Parlamentu, by ten w drugim czytaniu zatwierdził stanowisko Rady bez dalszych poprawek. Skutkiem powyższego byłoby uznanie dwóch proponowanych aktów za przyjęte w brzmieniu, które odpowiada stanowiskom Rady.

Dnia 20 maja 2020 r. Komitet Stałych Przedstawicieli wypracował porozumienie polityczne co do technicznie zmienionych tekstów kompromisowych.

Uwzględniając powyższe porozumienie i w następstwie weryfikacji prawno-językowej, w dniu 20 lipca 2020 r. Rada przyjęła stanowisko w pierwszym czytaniu, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą określoną w art. 294 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

II. CEL

Finansowanie społecznościowe jest rozwiązaniem z dziedziny technologii finansowej, które zapewnia małym i średnim przedsiębiorstwom, w szczególności przedsiębiorstwom typu start-up i przedsiębiorstwom scale-up, alternatywny dostęp do finansowania, aby promować innowacyjną przedsiębiorczość w Unii, a tym samym wzmocnić unię rynków kapitałowych. To z kolei przyczynia się do większego zróżnicowania systemu finansowego, który w mniejszym stopniu uzależniony jest od finansowania przez banki, ograniczając tym samym ryzyka systemowe i ryzyka koncentracji. Innymi korzyściami płynącymi z promowania innowacyjnej przedsiębiorczości za pomocą finansowania społecznościowego są: uwolnienie zamrożonego kapitału na inwestycje w nowe i innowacyjne projekty, przyspieszenie efektywnej alokacji zasobów i dywersyfikacja aktywów.

Celem rozporządzenia i dyrektywy jest rozwiązanie problemu fragmentaryczności ram prawnych mających zastosowanie do usług finansowania społecznościowego w celu zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego takich usług, przy jednoczesnym zwiększeniu ochrony inwestorów i efektywności rynku oraz przyczynieniu się do utworzenia unii rynków kapitałowych.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

a) Charakter i zakres stosowania rozporządzenia

Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu tworzy jednolity zharmonizowany system, który będzie miał zastosowanie do wszystkich dostawców usług finansowania społecznościowego objętych zakresem stosowania rozporządzenia.

Rozporządzenie nie ma zastosowania do właścicieli projektów, którzy są konsumentami, ani do ofert finansowania społecznościowego o wartości przekraczającej 5 000 000 EUR w okresie 12 miesięcy. Ponadto przez okres 24 miesięcy i w przypadku gdy w danym państwie członkowskim próg łącznej wartości, powyżej którego należy publikować prospekt zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1129, wynosi poniżej 5 000 000 EUR, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w tym państwie członkowskim jedynie do tych ofert finansowania społecznościowego, których łączna wartość nie przekracza tego progu.

Rozporządzenie przewiduje okres przejściowy do momentu upływu 24 miesięcy po jego wejściu w życie, w którym to okresie dostawcy usług finansowania społecznościowego mogą (o ile i dopóki nie otrzymają w międzyczasie zezwolenia na podstawie przedmiotowego rozporządzenia) w dalszym ciągu – zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym – świadczyć usługi finansowania społecznościowego objęte zakresem stosowania rozporządzenia.

b) Wymogi organizacyjne i operacyjne

Rozporządzenie zawiera szereg środków mających chronić inwestorów, w tym przepisy dotyczące zarządzania, oceny ryzyka, wymogów należytej staranności, zakresu swobody uznania, z jakiej mogą korzystać dostawcy usług finansowania społecznościowego podczas oferowania indywidualnego zarządzania portfelem pożyczek; rozpatrywania skarg; konfliktów interesów; outsourcingu; usług przechowywania aktywów klientów i usług płatniczych; oraz ostrożnościowych środków ochrony.

c) Zezwolenie

Właściwe organy krajowe państw członkowskich będą odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego na podstawie rozporządzenia. Właściwe organy, które udzielają zezwolenia, będą również nadzorować dostawcę usług finansowania społecznościowego i będą miały uprawnienia do cofnięcia zezwolenia w pewnych określonych warunkach.

ESMA (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) ma prowadzić rejestr dostawców usług finansowania społecznościowego posiadających zezwolenie oraz może również zwracać się o informacje w celu zapewnienia spójnego udzielania zezwoleń.

d) Ochrona inwestorów

Dostawcy usług finansowania społecznościowego przekazują klientom rzetelne, jasne i niewprowadzające w błąd informacje. Rozporządzenie zawiera środki dotyczące ujawniania informacji na temat współczynnika niewykonania zobowiązań; wstępnego testu wiedzy; oraz symulacji zdolności do poniesienia straty; okresu namysłu przed zawarciem umowy; arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych; tablic ogłoszeń i dostępu do dokumentacji.

e) Komunikaty marketingowe

Komunikaty marketingowe powinny być jednoznacznie identyfikowalne jako takie. Informacje, jakie one zawierają, mają być rzetelne, jasne i niewprowadzające w błąd. Właściwe organy mają publikować i aktualizować na swoich stronach internetowych krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne mające zastosowanie do komunikatów marketingowych.

f) Właściwe organy i ESMA

Rozporządzenie określa minimalne uprawnienia nadzorcze i uprawnienia w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających, jakimi powinny dysponować właściwe organy. Nakłada ono na nie wymóg współpracy między sobą oraz z ESMA. Zawiera środki dotyczące tajemnicy zawodowej i ochrony danych.

g) Kary administracyjne i inne środki administracyjne

Rozporządzenie określa minimalne kary i środki administracyjne w odniesieniu do naruszenia rozporządzenia. Zawiera również przepisy dotyczące prawa do odwołania, publikacji decyzji oraz zgłaszania ESMA nałożonych kar.

h) Przegląd

Rozporządzenie nakłada na Komisję wymóg przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania w terminie 36 miesięcy od daty wejścia rozporządzenia w życie. Przygotowując sprawozdanie, Komisja prowadzi konsultacje z ESMA i EUNB (Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego). W sprawozdaniu tym ocenia się 26 aspektów rozporządzenia.

i) Sygnalizowanie nieprawidłowości

Rozporządzenie zmienia dyrektywę (UE) 2019/1937 w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii poprzez dodanie niniejszego rozporządzenia do załącznika w tej dyrektywie, który zawiera wykaz unijnych aktów prawnych składających się na przedmiotowy zakres zastosowania tej dyrektywy.

IV. PODSUMOWANIE

Stanowiska Rady w pierwszym czytaniu dotyczące przedmiotowych rozporządzenia i dyrektywy odzwierciedlają kompromis wypracowany w toku negocjacji między Radą a Parlamentem Europejskim.

Rada jest zdania, że jej stanowiska w pierwszym czytaniu stanowią wyważony pakiet, który po przyjęciu będzie realizować cel polegający na promowaniu właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego, zwiększaniu ochrony inwestorów oraz efektywności rynku, a także na przyczynianiu się do utworzenia unii rynków kapitałowych.
